

När svenska folket på 1930-talet skrev sina julkhälsningar till vänner och bekanta var det inte bara Jenny Nyströms jultomte, som kom till användning utan i minst lika hög grad julkort, som tecknats av Hörbykonstnären Erik Sundblad. De färgtrycktes i upplagor på många miljoner och var mycket populära.

Målarna Christian Kruse och Albert Krüger, även de med anknytning till Hörby och Erik Sundblads samtida, var förvisso mera kända i konstkretsar, men ingen av dem nådde med sina verk ut över Sveriges land som den produktive och virtuosa tecknande – och även målade – unge Sundblad.

Hans julkort upptar ett otal motiv – där finns förstas jultomten, liksom hos Jenny Nyström, hon som gav vår tomtenisse hans gestalt, där är julbocken, slädfärder, flammande norrsken, grötfaften, snötäckta landskap och annat, som vi förknippar med årets största högtid.

Älskade Staffan

Särskild förkärlek hade Erik Sundblad för Staffan stalledräng, och på julkorten finns han i ett flertal varianter. Han rider sin fåle genom julnatten, förspänd en släde, lastad med gåvor och scenen upplyst av en man med en flammande fackla, på ett annat kort tar en krämmande, vit häst ett språng mot bakgrund av den mörka himmeln, dekorerad med julens stjärnor och en nytänd månskära. Det finns ytterligare motiv på Staffans temat, till exempel ett kort där stalledrängen sitter i sadeln med treenighetens ljusstake i sin lyftade hand.

Några av hans julmotiv för

50 år med Mellanskåne

Henry Holm

tanken till den gamla visan, som börjar:

”Bjällror klinga, släden går
Brunte, spring vad du för-
mär!

Se, där borta hemmet står
Mellan mörka stammar.”

Åtta miljoner

Erik Sundblad tecknade och målade även kort för nyårs- och påskhälsningar. Bröderna Ivarsson i Osby gav ut hans kort i en upplaga på över miljonen, men den siffran var ingenting mot de tal som noterades, när det välkända Elisassons konstförlag fick kontakt med den skicklige konstnären i Hörby.

I mitten på 1930-talet – Sundblad var då inte trettio fyllda – tryckte förlaget upp en serie på inte mindre än fyrtio julkort av Sundblad. Tillsammans med nyårs- och påskkorten kom man upp i en upplaga på imponerande åtta miljoner exemplar!

Julkorten från Hörby uppmärksammades även av pressen, och på ett ställe talade man om ”flotta linjer, klara färger och motivens väl avvägda plastik” och en annan tidning skrev att Sundblads julmotiv ”präglades av en artistisk smak och skarp blick för färgernas valör samt en viss originalitet”.

Festdekoratör

På hemmaplan blev Sundblad flitigt anlitad som dekoratör så snart det ställdes till fest i något större sammanhang, och till sammans med Peterssons färghandel målade och dekorerade han i Stora hotellets festsal otaliga gånger, till exempel då man där ställde till med maskeradbal eller när olika för-

eningar höll sina årliga fester.

Man roade sig tappert i Hörby på den tiden, åren i mitten och slutet på 1930-talet. Och Sundblads färdigheter att förgylla tillställningar tog man väl vara på, och han var sällan nödbedd.

Vid sidan om julkortsteckandet och liknande uppdrag, målade Sundblad också landskap och stilleben och särskilt för fålادن och gladiolus hade han en viss förkärlek, när det gällde att välja motiv. Han hade även god hand med färgkritorna.

I Berlin

Sin konstnärsutbildning fick han bland annat i Berlin och efter hemkomsten hade han anställning på olika platser, bland annat som dekoratör på Kungliga Teatern i Stockholm.

Han var son till Karl Oskar och Hilda Sundblad. Fadern innehade det så kallade Ölnederlaget i hörnet av Kvarngatan och Nygatan – huset är numera rivet – och han var född i föräldrahemmet, som låg vid korsningen Prostgatan och Norregatan och finns än i dag. I nedre hallen i villan är en större väggdekoration av Erik Sundblad bevarad, och även i den spårar man tydligt hans begävnings som tecknare.

Efter faderns frånfalle övertog Sundblad dennes rörelse men sålde den ganska snart och flyttade 1944 till Malmö. Där fortsatte han att måla, och motiv fann han bland annat i ”hoddorna”, fiskebodarna vid Sundet.

Sundblad gick bort 1976 i en ålder av 69 år. Han ligger begravd på Hörby kyrkogård tillsammans med sina föräldrar.